



NORSK TIPPING

og vinnertallene er

Norsk Tipping årsrapport 2002

1/4

av statens kulturbudsjett

300 spennende jobber

1 050 000 000 kroner til kultur

Innhold: Adm. dir har ordet s. 2, Fakta om spillene s. 16, Virksomheten s. 18, Høydepunkter s. 20, Årsberetning s. 22, Resultatregnskap s. 28, Balanse s. 29, Kontantstrømoppstilling s. 30, Regnskapsprinsipper s. 31, Noter til regnskapet s. 32, Intellektuell kapital s. 40, Samfunnsansvar s. 44, Virksomhetsstyring i Norsk Tipping s. 48, Verdiskapningsregnskap s. 50, Organisasjon s. 51

hovedtall

Mill kr	2002	2001	2000	1999	1998
Spillinntekter	9 734	8 607	8 277	8 042	7 619
Interne kostnader spill	718	672	629	594	581
Kostnadsprosent spill	7,4 %	7,8 %	7,6 %	7,4 %	7,6 %
Resultat	3 096	2 847	2 764	2 719	2 559
Resultatgrad	31,8 %	33,1 %	33,4 %	33,8 %	33,6 %
Antall ansatte 31.12.	299	289	273	260	242

Norsk Tipping er landets ledende spillselskap, med staten som eiere. Formålet er å skape et størst mulig overskudd til samfunnsnyttige formål. Overskuddet av spillene fordeles likt mellom idrett og kultur. I en overgangsperiode får også forskning en del av overskuddet. Selskapet driver tallspillene Lotto, Viking Lotto og Joker, kunnskapsspillene Tipping og Oddsen og skrapespillet Flax. I tillegg er selskapet operatør for TV-spillet Extra, på vegne av stiftelsen Helse og Rehabilitering.

høydepunkter

REKORDSTOR SPILLINNTEKT, ÅRSRESULTAT OG OVERSKUDD

Spillinntektene økte med 13,1 prosent og endte på 9 734 millioner kroner. Årsresultatet økte med 8,7 prosent og endte på 3 096 millioner kroner. Overskuddet til samfunnsnyttige formål ble 2 903 millioner kroner, en økning på 5,3 prosent.

STOR FRAMGANG FOR ODDSEN

Alle spillene unntatt Tipping hadde vekst. Oddsen vokste mest, og er nå det nest største spillet.

WWW.NORSK-TIPPING.NO PÅ LUFTA

Norsk Tippings digitale spillbutikk ble åpnet, med spesialutviklet løsning for sikker betaling og identifikasjon. I løpet av året er ca 35.000 nordmenn blitt nettspillere.

ANERKJENT REKLAME

Lotto-filmen "Tufte" ble kåret til årets best likte reklamefilm.

ORGANISASJONSENDRING

Norsk Tippings organisasjon ble vedtatt endret for å stå best mulig rustet til å møte de framtidige utfordringene i spillbransjen.

AUTOMATUTREDNING

På myndighetenes initiativ har Norsk Tipping utredet landsomfattende, sentralisert drift av spillautomater.

NY NØKKELE FOR OVERSKUDDSFORDELING

Stortinget har vedtatt at sektorene idrett og kultur skal dele overskuddet fra Norsk Tippings virksomhet fra 2004. I en overgangsperiode får også forskning en del av overskuddet.

3 850 kommisjonærer

1 440
idrettsanlegg

21 210 000 premieutbetalinger

Norsk Tippings virksomhet dreier seg om store tall, om betydningsfulle tall. For spillerne er vinnertall og premier i fokus, for selskapet er forretningsmessige tall som spillinntekter og markedsandeler viktig, mens overskuddsmottakerne er opptatt av – ja nettopp, overskuddet. Målet om å generere et størst mulig overskudd til samfunnsnyttige formål er motoren som driver Norsk Tipping framover. Det er dette Norsk Tipping er til for, og det er dette alle spillere bidrar til gjennom små og store innsatser året gjennom.

Spilleglede og samfunnsansvar

Norsk Tipping forvalter store verdier på vegne av samfunnet og enkeltpersoner. For å kunne gjøre den jobben vi er satt til, er vi avhengig av tillit fra spillere, myndigheter og alle andre vi jobber for og med. Denne tilliten må vi gjøre oss fortjent til hver eneste dag, gjennom å drive virksomheten på en tvers gjennom samfunnsansvarlig måte.



Norsk Tippings forretningsidé slår fast at oppgaven er å opparbeide et størst mulig overskudd til samfunnsnyttige formål – men ikke for enhver pris. Vi driver virksomheten på vegne av hele det norske samfunnet, og alt vi gjør skal skje innenfor sosialt ansvarlige rammer. Denne rettesnoren har vi fulgt i alle de 55 årene Norsk Tipping har eksistert. Det har gitt seg uttrykk på mange måter, blant annet gjennom et sterkt fokus på sikkerhet, en balansert holdning til premiestørrelser, fokus på glede framfor penger og et aktivt engasjement mot idrett og kulturformål.

Nettopp derfor er det viktig for oss at det ansvaret vi har i forhold til ulike grupperinger i samfunnet blir konkretisert og nedfelt i retningslinjer, prosedyrer og systemer. Utfordringene vi står overfor i framtiden krever et høyt bevissthetsnivå om hva vårt samfunnsansvar vil innebære i praksis. Derfor startet vi i løpet av året som gikk en prosess for å tydeliggjøre selskapets kjerneverdier, og med disse som basis – utvikle vår egen "code of conduct", som tydelig definerer hvordan vi individuelt og kollektivt skal forholde oss til ulike problemstillinger. Målet er at den enkelte medarbeider og

Norsk Tipping som selskap skal stå på trygg grunn og opptre forutsigbart, etisk og ansvarlig i enhver situasjon som kan romme samfunnsmessige dilemmaer.

Dette blir ikke mindre aktuelt hvis Regjeringen får tilslutning til sitt forslag om at Norsk Tipping skal ta over driften av spilleautomater her i landet. De uheldige sidene ved spill, som spillavhengighet og uheldig tiltrekning på yngre personer, er i stor grad knyttet til automatene, og det er behov for et helhetlig grep som bringer større grad av oversikt og kontroll på denne arenaen. Norsk Tipping er et egnet instrument for å oppnå dette, og hensynet til det overordnede samfunnsansvaret vil veie tungt i måten vi løser oppgaven på – hvis den blir lagt til oss.

Vår forsterkede oppmerksomhet mot vår mangesidige samfunnsrolle vil framover også gjenspeiles i måten vi rapporterer på. Det er ikke nok å ha holdninger og retningslinjer – vi må også dokumentere våre handlinger og resultatene av dem så langt det er mulig. Denne årsrapporten representerer et første skritt i så måte. For første gang avgir vi i år et samfunnsregnskap, organisert i forhold til selskapets viktigste

interessenter, i tråd med intensjonene i den ledende internasjonale standarden for bærekraftig rapportering, Global Reporting Initiative. Det er vår ambisjon å øke både omfanget og kvaliteten i vår rapportering på dette området i årene som kommer. Dette kommer i tillegg til regnskapet for intellektuell kapital, som belyser og kvalifiserer de immaterielle verdiene selskapet besitter, og som vi avgir i år for andre gang.

Vi er opptatt av vårt omdømme – men det betyr ikke at vi har tenkt å bli kjedelige. Skal vi oppfylle vår samfunnsrolle og være førstevalget for det spillinteresserte publikum, må vi fortsette å utvikle spennende og underholdende spill. Heldigvis er det ikke noe motsetningsforhold mellom å være kreativ og vise samfunnsansvar. Tvert i mot – kreativitet og fantasi koplet mot avansert teknologi og kunnskap kan åpne for en rekke nye samfunns gagnlige spill- og underholdningstjenester. Vi har ambisjon om å være en ledende aktør i opplevelsesmarkedet i framtiden, der pengespill kan utfylles med interaktive spill som både kan gi underholdning, opplevelser og kunnskap.



Reidar Nordby, jr.
Adm. direktør



A photograph of a person in a purple dress running on a green lawn. The background shows a blue sky, a tree on the left, and a wooden bench in the distance. The text '1 440 små og store idrettsanl' is overlaid on the bottom of the image.

1 440 små og store idrettsanl

Dette var tallet på anlegg som ble tildelt "tippemidler" i 2002. Beløpet som skal deles ut er høyere enn året før – 1 050 millioner kroner for å være nøyaktig. Helt siden 1948 har tippemidlene spilt en vesentlig rolle i byggingen av små og store idrettsanlegg landet rundt – til glede for små og store, mosjonister og eliteutøvere, amatører og proffer. Omregnet til 2002-kroner har det samlede beløpet som har gått til idretten nå vokst til over 21 milliarder kroner.



egg

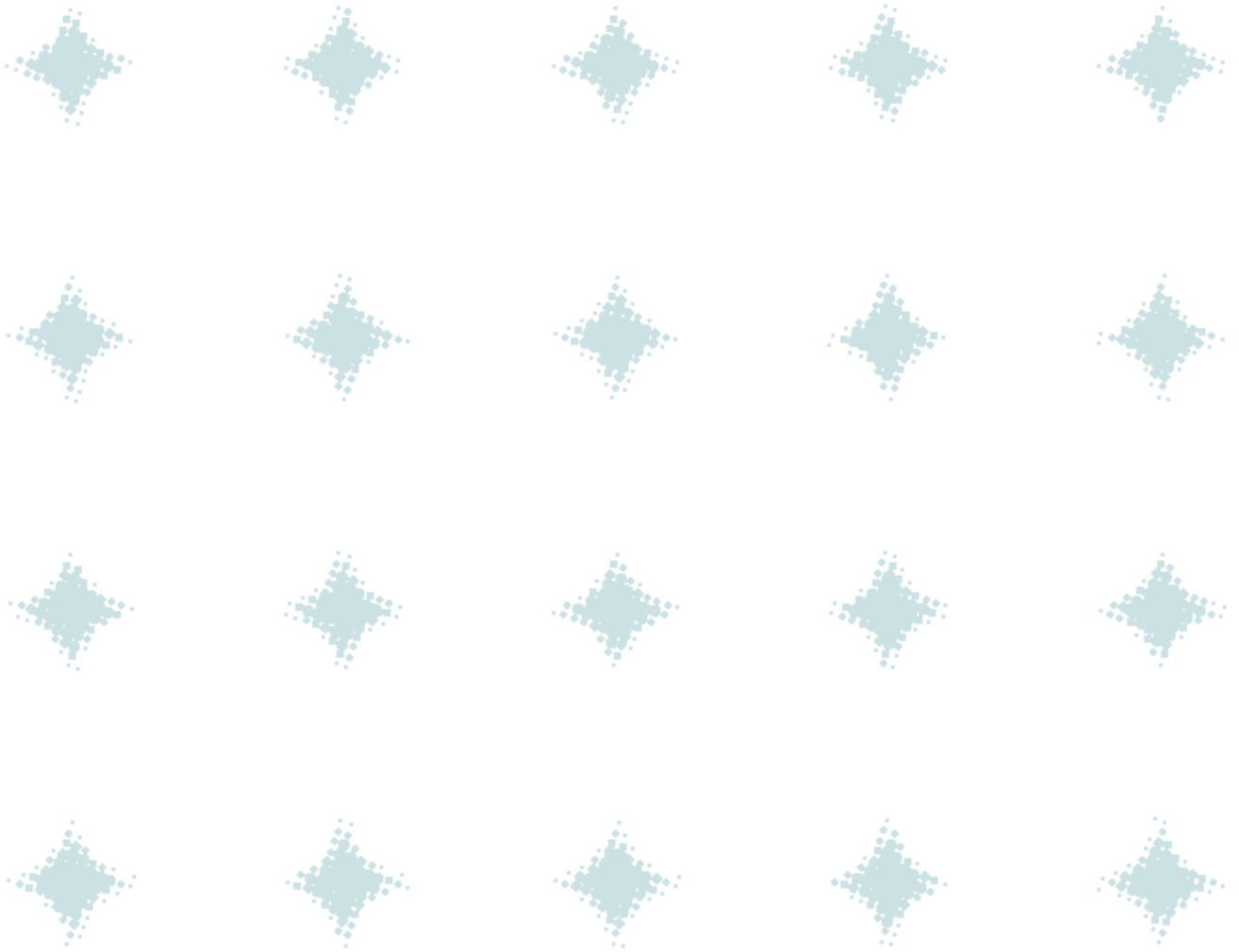


1/4 av statens kulturbudsjett



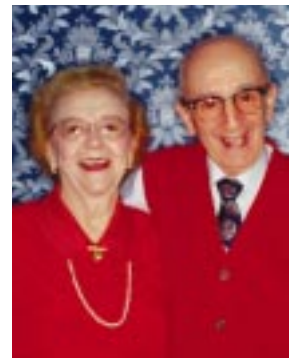
Helt siden Lotto ble innført i 1986, har kultursektoren nytt godt av nordmenns spilleglede. I 2002 resulterte denne gleden i over 1 050 millioner kulturkroner. At dette stimulerer det norske kulturlivet er udiskutabelt – selv om effekten ikke er så enkel å måle. Midlene er nemlig ikke øremerket, men går inn i statens kulturbudsjett.



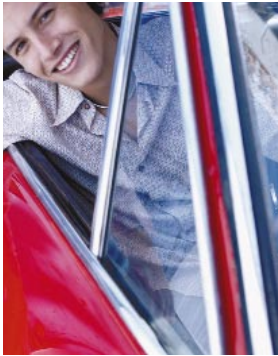


600 000 000 kroner til forskning

Forskningssektoren har vært en overskuddsmottaker helt siden Norsk Tipping ble etablert i 1948. I mange år har overskuddet vært delt likt mellom idrett, kultur og forskning. Stortinget har bestemt at finansieringen av forskningen skal sikres på annen måte, slik at kultur og idrett blir alene om å dele spilleoverskuddet fra 2004. I overgangsperioden får forskningssektoren en del av overskuddet også i 2002, nærmere bestemt 600 millioner kroner.



21 210 000 premieutbetalingen



Litt over halvparten av spillinntektene til Norsk Tipping går tilbake til spillerne i form av premier. Dette innebærer at mer enn 1 million enkeltpersoner mottok en eller flere premier i løpet av året. Gleden over å vinne varierer naturligvis, avhengig av om premien er på 1 million eller 50 kr. Men en liten stimulans er det uansett.



Norsk Tipping fornyer interiøret hos kommisjonærene. Det er lyst og innbydende, og bygger på...



...selskapets designprogram, som reflekteres i alle kommunikasjonskanaler, fra TV-treknings...

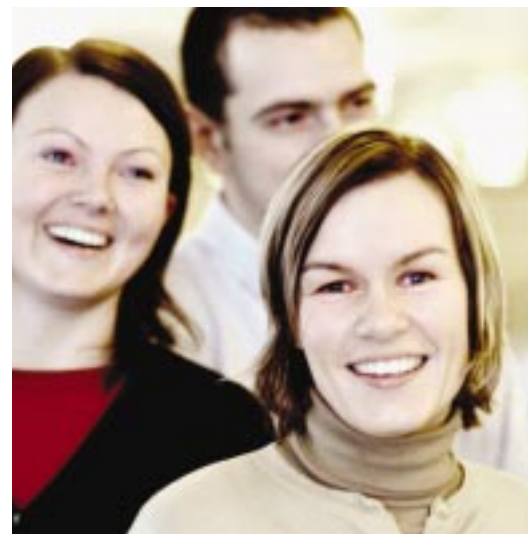


...til stativene med kuponger hos kommisjonærene.

Norsk Tippings virksomhet har verdiskapende ringvirkninger. Selskapets 3 850 kommisjonærer mottok til sammen 741 millioner kroner for jobben i 2002 – og fikk i tillegg økt trafikk i butikken. Og de er ikke alene om å være en del av selskapets verdikjede. Norsk Tipping er en stor innkjøper av varer og tjenester og en av Norges største annonsører.



3 850 kommisjonærer



Med sine 300 ansatte er Norsk Tipping en stor arbeidsgiver på Hamar. Dessuten er selskapet en attraktiv arbeidsplass, noe som bekreftes både av interne medarbeiderundersøkelser og den interessen vi møtes med fra jobbsøkere og samarbeidspartnere. Norsk Tipping er det ledende kompetansesenteret for spill i Norge, og vi satser bevisst på å utvikle våre medarbeidere og vår felles kompetanse.

300 spennende jobber





MILLIONÆRDRØMMEN PÅ LØRDAG – NORGES STØRSTE SPILL

Lotto er tallspillet med de store premiene hvor alle har samme sjansje til å vinne. Lotto oppfattes som uskyldig moro og drømmen om en gang å vinne den store premien er det som får de fleste til å spille.

MILLIONÆRDRØMMEN PÅ ONSDAG – NORDISK SPILL MED FELLES FØRSTE-PREMIEPOTT

Viking Lotto er et felles nordisk tallspill med store premier, hvor Norge står for ca halvparten av spillinntektene. Spillet er et samarbeid mellom Norge, Sverige, Danmark, Finland, Island og Estland.

EN EKSTRA MULIGHET TIL Å VINNE – BÅDE PÅ ONSDAG OG LØRDAG

Joker er et tilleggsspill som blir trukket og sendt i både Lotto og Viking Lotto-trekningene. Spillet er basert på spillerkortnummeret.

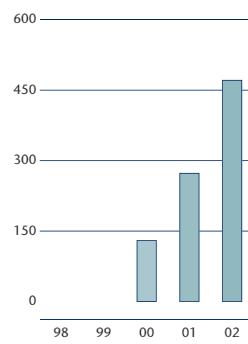
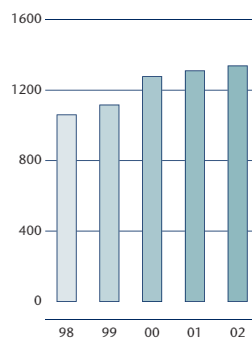
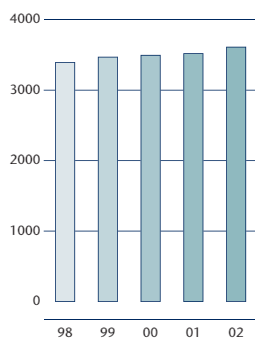
ÅRETS HØYDEPUNKTER

- 4 Kjempepottter
- 2 Gull Lotto

- 2 Kjempepottter
- 13 Jackpot

- Lansering av Joker på lottokupongen i uke 6
- Lansering av Joker på onsdag i uke 23

UTVIKLING I SPILLINTEKTER (MILL KR)



SPILLINTEKTER (MILL KR)

3 610

1 339

472

ENDRING FRA 2001

+ 2,6 %

+ 2,2 %

+ 72,9 %

ANDEL TOTALE SPILLINTEKTER

37,1 %

13,7 %

4,8 %

ANTALL SPILLERE / UKE

1 584 000

612 000

432 000

KJØNNSFORDELING

K: 47 % M: 53 %

K: 38 % M: 62 %

K: 49 % M: 51 %

GJENNOMSNIITTSALDER

49 år

51 år

49 år

GJENNOMSNIITTLIG INNSATS PR SPILLER / UKE

44 kr

43 kr

21 kr

STØRSTE SPILL-FYLKE PR CAPITA

Finnmark

Finnmark

Finnmark

STØRSTE SPILL-KOMMUNE PR CAP.

Nesseby

Nesseby

Nesseby

HØYESTE UTBETALTE PREMIE

20 000 000 kr (2001)

17 663 498 kr (1999)

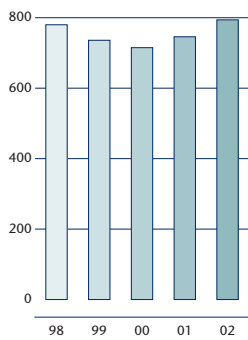
3 243 000 kr (2002)



EN SPENNENDE HYGGE-STUND FORAN TV – HVER TIRSDAG

Extra er et spill som drives av Norsk Tipping AS på vegne av stiftelsen Helse og Rehabilitering. Overskuddet fordeles av stiftelsen mellom ulike helse-, rehabiliterings- og forskningsprosjekter.

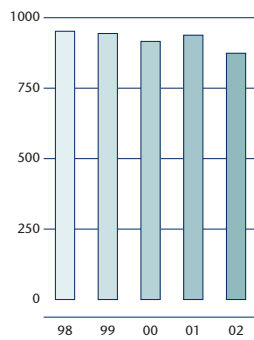
- Fem Dobbel-Extra omganger
- Sesongaktiviteter på tv med seerkonkurranser



FOTBALL ER MORSOMMERE FOR DEN SOM TIPPER

Den tradisjonelle fotballtippingen er under kontinuerlig videreutvikling og har appell til alle fotballinteresserte.

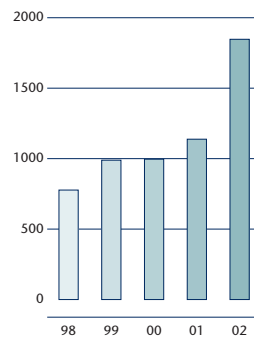
-



ET HØYDEPUNKT HVER DAG

Oddsens har mange konkurrenter, men står fram som et attraktivt alternativ for dem som søker litt spenning i hverdagen.

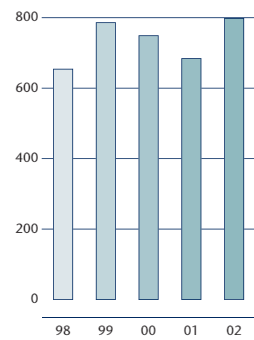
- Vi erstattet Resultatoddsen med Oddsbomben i uke 38



SKRAPELODD MED IMPULSAPPELL

Flax er det største skrapespillet i Norge og er et øyeblikkspill som tilbyr spenning "her og nå" - opplevelser med sine ulike spillvarianter.

- Lansering av bilpremie
- Lansering av tilleggsspillene GriseFlax og SpinnFlax
- Lansering av Flax julekort og JuleFlaxkalender i dispenserformat



794

874

1 847

798

+ 6,4 %

- 6,9 %

+ 62,3 %

+ 16,7 %

8,2 %

9,0 %

19,0 %

8,2 %

540 000

288 000

126 000

216 000

K: 65 % M: 35 %

K: 24 % M: 76 %

K: 5 % M: 95 %

K: 52 % M: 48 %

50 år

46 år

32 år

40 år

29 kr

60 kr

224 kr

66 kr

Finnmark

Finnmark

Oslo

Finnmark

Namsskogan

Årdal

Vestre Slidre

Modalen

2 000 000 kr (premietak)

8 843 670 kr (2001)

4 980 000 kr (2000)

3 600 000 kr (1999)

Virksomheten

2002 var et aktivt år for Norsk Tipping, med lanseringen av selskapets spillportefølje på Internett som en viktig milepæl. Omfattende utviklingsprosjekter ble videreført for å forberede framtidens spilltilbud, både i form av videreutvikling av eksisterende spillkonsepter, klargjøring for distribusjon gjennom nye digitale kanaler, forberedelse til nye spillterminaler og utredning av automatmarked.

Høydepunkter 2002

DIGITALT ALTERNATIV

www.norsk-tipping.no gjør Norsk Tippings spill tilgjengelige på Internett. Dette er den første av flere digitale kanaler som vil supplere tilbudet hos kommisjonærene.



Nye www.norsk-tipping.no

Etter en omfattende utviklingsprosess og prøveperiode, gjorde Norsk Tipping sine spill tilgjengelige på Internett 21. mai. Dermed kan den som ønsker det, levere sine spill direkte fra sin egen pc. Bakgrunnen er viktigheten av å møte kundenes behov og tilby valgfrihet mellom spill hos kommisjonær og gjennom digitale kanaler, i takt med at bruken av Internett som informasjons- og handelskanal har økt. Det er også nødvendig å tilby et alternativ til utenlandske digitale spill for å sikre egen konkurransekraft og overskuddsmottakernes økonomi. Med Norsk Tippings løsning, får spillerne frihet til å spille når det passer dem, på en sikker og effektiv måte. De absolutte kravene til sikkerhet gjorde det nødvendig å utvikle en egen løsning, i samarbeid med Buypass (som eies med 50 % hver av Norsk Tipping og Posten Norge). Sentralt i løsningen er et smartkort og en kortleser knyttet til pc-en, som til sammen gir sikker betaling og identifikasjon over nettet. Smartkortet er unikt i internasjonal sammenheng, og er det første som både er et fullverdig MasterCard og samtidig inneholder en elektronisk ID og en elektronisk lommebok. Parallelt med den teknologiske tilretteleggingen ble også en ny versjon av Norsk

Tippings internettsider utviklet og lansert. De står nå fram som en fullverdig "digital butikk". Ved utgangen av året hadde ca 35 000 spillere registrert seg som Internett-spillere. Etter lanseringen, har det vært lagt ned betydelige ressurser i kvalitetssikring og strømlinjeforming av tilbudet. Norsk Tippings spillbutikk er i dag det største nett-handelsstedet i Norge, målt i omsetning.

Spill på TV

Samtidig med lansering av Internett-spillene, inngikk Norsk Tipping en omfattende samarbeidsavtale med Telenor-selskapet Zonavi om utvikling av digitalt, interaktivt pengespill på TV. Erfaringer fra utlandet viser at pengespill er et av de mest populære tilbudene på interaktivt TV. Det er viktig å skaffe seg erfaring for å kunne ta opp konkurransen når utenlandske spillere gjennom utenlandsbaserte TV-sendinger for fullt retter sine produkter mot det norske markedet. Samarbeidsavtalen omfatter distribusjon av Lotto, Tipping og Oddsen via satellitt og kabel. Spillene vil være tilgjengelig for dem som allerede er registrert som Internett-kunder hos Norsk Tipping. I tillegg til sikker betaling og identifikasjon, legger Norsk Tipping vekt på en enkel brukeropplevelse. I tillegg vil det, som for internettløs-

ningen, bli lagt inn mekanismer for alderskontroll og innsatsbegrensning for å hindre uønsket bruk. Et prøveprosjekt for interaktivt spill på TV faller inn under den løpende prøvetillatelsen Norsk Tipping har for salg av spill på elektroniske kanaler.

Mobiltelefonen som spillterminal

I november startet Norsk Tipping et prøveprosjekt for spill via mobiltelefon, i samarbeid med NetCom. Prosjektet gir 500 kunder muligheten til å levere Langoddsen og Lotto ved hjelp av SMS, basert på plattformen med sikker betaling og identifikasjon. I prøveperioden vil enkle versjoner av spillene tilbys. Formålet er å teste ut hvordan SMS kan utfylle internettkanalen. Alle spill levert via SMS vil kunne hentes fram på kundens personlige sider på www.norsk-tipping.no, der premier kan heves og penger settes inn på konto eller smartkort på vanlig måte.

Nye online-terminaler

I hele andre halvår pågikk forberedelsene til en total utskifting av selskapets produksjonsplattform – det landsomfattende nettet av online-terminaler. Etter en omfattende spesifikasjons- og anbudsrunde inngikk Norsk Tipping i februar 2003 en avtale med det svenske selskapet EssNet AB om kjøp av

TUFTE PÅ TOPP

Norske TV-seere kåret Lottofilmen "Tuft" til den best likte reklamefilmen i 2002. Den føyer seg inn i en lang rekke av prisvinnende filmer bygd over det samme temaet: "Lottomillionærer er ikke som andre millionærer".



inntill 5000 spillterminaler til en verdi i størrelse 200 millioner kroner. Utsiftingen av de velkjente blå terminalene som har vært i drift siden onlinespill ble innført i 1992, er planlagt å starte allerede i inneværende år, og skal være gjennomført innen utgangen av 2004. De nye terminalene vil være pc-baserte, og vil for kommisjonærene være enkle å betjene og ha høy driftssikkerhet. For Norsk Tipping står det også sentralt at terminalene i nær framtid vil inngå i en helt ny teknologisk plattform som er langt bedre egnet for rask og effektiv produktutvikling.

Operatør av spilleautomater?

Oppdraget fra Kultur- og kirkedepartementet, med å forberede selskapet på en eventuell overtakelse av automatmarkedet, har vært et annet sentralt prosjekt i andre halvår. Automatmarkedet i Norge har etter hvert blitt svært uoversiktlig, og er i ferd med å bli et omfattende samfunnsproblem. På bakgrunn av dette har myndighetene sett behovet for å få sterkere kontroll av markedet, og for å sette igang forebyggende tiltak i kampen mot spilleavhengighet. Samtidig må overskuddet til formålene sikres. Ved å gi Norsk Tipping en enoperatørrolle i markedet, ser myndighetene

muligheten til å gjøre de nødvendige grepene uten at det går ut over overskuddet.

Norsk Tippings modell vil innebære en rekke endringer. Blant annet vil det totale antallet gevinstautomater reduseres fra ca 19 000 til om lag 10 000, samtidig som en større del av omsetningen kommer formålene til gode. Alle dagens gevinstautomater skal ut av markedet og erstattes av nye og mindre aggressive VLT-automater (Video Lottery Terminals). De nye automatene skal knyttes opp i nettverk, slik at utøvende myndighet får full kontroll med alle pengestrømmer. Dermed blir også faren for økonomiske uregelmessigheter tilnærmet eliminert. Premier skal ikke lenger betales ut i form av klingende mynt, men ved hjelp av gevinstkvittering som kan veksles inn i kassen. Automater skal ikke lenger plasseres i ukontrollerbare områder i det offentlige rom, men i lokaler som muliggjør håndheving av aldersgrensen på 18 år.

Oddsbomben

Den største endringen i spillkonseptene ble gjort i Oddsden. I september lanserte Norsk Tipping Oddsbomben, til erstatning for Resultatoddsen. Spillet går ut på å tippe riktig resultat i tre fotballkamper, eventuelt to ishockey- eller håndballkamper. Spillet

Høydepunkter 2002



ODDSBOMBEN SOM SMALT
Innføringen av Oddsbomben – med muligheter for høye premier med lav innsats – har gitt Oddsden et kraftig løft.

kjennetegnes ved at oddsene kan bli svært høye, og dermed gi høye premier med liten innsats. Har man tippet riktig, blir premien rekkeprisen ganger oddsen. Spilleren bestemmer selv rekkeprisen, som kan være mellom 1 og 100 kroner. Det er vanskelighetsgraden som gir høye odds, noe som igjen kan føre til millionpremier ved uventede resultater. I kombinasjon med muligheten til lav rekkepris og attraktive spillobjekter, førte Oddsbomben til en betydelig økning i spillinntektene for Oddsen. I løpet av de to og en halv månedene spillet var tilgjengelig i 2002, var den høyeste oddsen 439 579.

I juni ble også for første gang noen av Norsk Tippings kamper i Tipping og Oddsens stengt for spill grunnet streik, etter at fotballspillere i Tippeligaen og 1. divisjon la ned arbeidet i en kort periode. Norsk Tippings spillere ble holdt skadesløse ved at kampene på tippekupongen ble trukket og ved at spillere som hadde spilt på Oddsens-kamper før stenging fikk tilbakebetalt innsatsen.

Forlenget avtale med NFF

Norsk Tipping og Norges Fotballforbund forlenget i desember samarbeidsavtalen som i mange år har satt sitt preg på norsk toppfotball. Avtalen løper foreløpig fram til

1.1.2004, men inkluderer også en intensjonsavtale om et mer langsiktig samarbeid. Avtalen innebærer en økning i avtalebeløpet fra 28 millioner kroner til 32 millioner kroner, der økningen i sin helhet går til klubbene. Et nytt moment som er brakt inn i avtalen, er at norsk fotball i fremtiden får mulighet til å tjene penger på å formidle Norsk Tippings spill på Internett. For øvrig innebærer avtalen at norsk fotballs øverste divisjon fortsatt skal hete Tippeligaen, og at Norsk Tipping fortsatt skal være en del av Team Norway, sammenslutningen av NFFs viktigste samarbeidspartnere.

Interne prosesser for fremtiden

Norsk Tipping har vært gjennom ulike epoker som har krevd ulike typer kompetanse og organisering. Kravene til omstilling og videreutvikling vil bare øke, og i løpet av 2002 gjennomførte selskapet flere interne prosesser som forberedelse til de utfordringene fremtiden vil gi.

Selskapet har gjennomført en bevisstgjøringsprosess rundt kjerneverdier, med bred deltagelse og aktivt engasjement fra hele organisasjonen. Verdiene *mot, engasjement, prestasjon og samhandling* skal danne plattformen for den enkelte medarbeiders og

selskapets beslutninger og handlinger. Med disse som bakgrunn ble også utviklingen av et etisk regelverk igangsatt.

Siden 2000 har Norsk Tipping arbeidet aktivt med å utvikle selskapets humankapital, i erkjennelsen av at selskapets verdiskaping omfatter langt mer enn de pengemessige overskuddene. For å skape bevissthet om hvordan disse immaterielle verdiene best kan forvaltes og videreutvikles, ble det gjennomført en omfattende kartlegging i regi av IC Sweden AB, som presenteres i form av et eget regnskap for selskapets intellektuelle kapital.

Morgendagens utfordringer krever også tilpasninger i organisasjonen. En ny organisasjonsstruktur ble vedtatt og delvis gjennomført i 2002, med en styrking av sentrale funksjoner og en mer effektiv rapporteringsstruktur.

Norsk Tipping har høstet anerkjennelse for kvinneandelen i styret og i ledelsen, og kom godt ut i en undersøkelse om likelønn i 2002, gjennomført på oppdrag av Barne- og familiedepartementet. Norsk Tipping skal også, som en av seks pilotbedrifter i Norge, framlegge et likestillingsregnskap i løpet av våren 2003, i et samarbeid med Rådet for ledelse, likestilling og mangfold.



SPILLEAUTOMATER NESTE?

Norsk Tipping har utredet hvordan drift av et landsomfattende nettverk av spilleautomater kan organiseres og driftes.

Årsberetning

Norsk Tippings totale virksomhet genererte i 2002 et resultat på 3 096 millioner kroner som er en økning på 8,7 prosent. Etter avsetninger gir dette et overskudd til samfunnsnyttige formål på 2 903 millioner kroner. Dette innebærer en økning på 5,3 prosent i forhold til året før. Det betyr at idrett og kultur hver mottar 1 050 millioner kroner mens forskning mottar 600 millioner kroner. Overskuddet fra Extra-spillet gir helse-og rehabiliteringsarbeidet 203 millioner kroner. Overskuddet er det høyeste noen sinne og ble oppnådd etter en vekst i spillinntektene på 13,1 prosent og totale spillinntekter på 9 734 millioner kroner.

Sigmund Thue, styrets leder

Anni Onsager, nestleder

Torgeir Mjør Grimsrud



Styret er tilfreds med veksten i både spillinntekter og resultat, som ble oppnådd i et marked preget av økende konkurranse fra internettbaserte spill, men også fra automatmarkedet. Alle spillene – med unntak av Tipping – oppnådde rekordomsetning. Lotteritilsynets foreløpige tall for 2002 viser at selskapets markedsandel er blitt redusert fra drøye 37 prosent i 2001 til i underkant av 32 prosent i 2002. Dette skyldtes en for midabel vekst i markedet for spilleautomater.

Spillenes utvikling

Oddsens kan vise til den høyeste veksten i spillinntekter av samtlige spill – fra 1 138 til 1 847 millioner kroner – eller hele 62 prosent. Dette gjør Oddsens til Norsk Tippings nest største spill, med en spillinntekt som for første gang er høyere enn for Viking Lotto. Dette ble oppnådd etter en omlegging av oddsprogrammet mot slutten av 2001, som styrket produktet vis-à-vis de mange oddsbaserte spilltilbudene som er tilgjengelige via Internett. Disse spillene representerer en betydelig utfordring, ikke bare for Norsk Tipping i Norge, men for statlige spillselskaper med samfunnsnyttige formål over hele verden. Omleggingen av Oddsens var et svar på denne utfordringen, og ble fulgt opp da Oddsbomben erstattet Resultatoddsen i september og ytterligere forsterket Oddsens totale konkurransekraft.

Oddsens utvikling er gledelig, men samtidig er det også et spill som det er knyttet spesielle utfordringer til. Oddsens har den største tiltrekningskraften på spillere som ligger utenfor hovedmålgruppen for Norsk Tippings spill, det vil si de som tenderer mot profesjonell spillatferd med høye innsatser, og dermed kan være i faresonen for spillavhengighet og andre uønskede sosiale bivirkninger. Styret er meget oppmerksom på denne problemstillingen, og ser det som en viktig oppgave å bidra til at Oddsens hele tiden befinner seg godt innenfor sosialt akseptable grenser. En annen utfordring knyttet til Oddsens er lønnsomhetsgraden. Den vil variere alt etter hvilke odds Norsk Tipping og ikke minst konkurrentene setter, og etter hvor dyktige spillerne er til å tippe. For 2002 var premieandelen på 72,0 prosent, noe høyere enn året før. Det innebærer at spillets relative lønnsomhet har gått litt ned, mens bidraget til driftsresultatet i absolute tall har økt med 58 millioner kroner.

Tipping, det andre sportsspillet i porteføljen, må som det eneste av selskapets spill registrere en nedgang i spillinntekter i 2002, etter gjennom flere år å ha trosset den internasjonale trenden med tilbakegang for fotballtipping. Spillinntektene endte på 874 millioner kroner, ned fra 939 millioner kroner året før, en tilbakegang på 7 prosent.

Tross nedgangen har Tipping en unik posisjon blant det norske fotball- og spillinteresserte publikum, og gjør med sin andel av totalmarkedet Norge til et "annerledesland" på dette feltet.

Lottos posisjon som det ledende og desidert mest populære spillet blant folk flest er urokket. Samlet økte spillinntektene for de tre tallspillene, Lotto på lørdag, Lotto på onsdag (Viking Lotto) og Joker med 321 millioner kroner, eller 6 prosent. Av dette bidro Lotto på lørdag med 93 millioner kroner og Viking Lotto med 29 millioner kroner, mens Joker sto for hele 199 millioner kroner. Det siste skyldes i stor grad at Joker ble innført som tilleggspill også på onsdag fra uke 23. Men økningen understreker også det sterke spennings- og underholdningselementet som ligger i dette spillet, med den heldige Joker-vinneren som deltar via telefon under den TV-sendte trekningen.

Etter en rekke større og mindre endringer i spillkonseptet, maktet selskapet å snu en negativ utvikling for Flax.

Økningen i spillinntektene ble på betydelige 114 millioner kroner. Gjennom året har de seks Flax-variantene blitt spisset mot de ulike målgruppene de henvender seg til. Innføring av bilpremie har i tillegg til pengepremiene

Berit Fosheim



Kjersti Langseth



Marit Skaugen Holmberg



gitt spillet økt oppmerksomhet, og ikke minst har man lyktes med å mobilisere kommisjonærene til forsterket salgsinnsats og profilering av Flax. Dermed er spillets posisjon blitt betydelig styrket i skrapespillsegmentet, som totalt sett møter stor konkurranse fra andre impulsbaserte spill og underholdningstilbud. Den kontinuerlige produktutviklingen, i kombinasjon med en forbedring av logistikk- og distribusjonssystemene for Norsk Tippings eneste "fysisk distribuerte" spill fortsetter, med målsetting om å gi ytterligere vekst i inneværende år.

Extra, spillet som Norsk Tipping opererer på vegne av stiftelsen Helse og Rehabilitering, viser en vekst på 48 millioner kroner, noe som også er meget gledelig, ikke minst for de mange humanitære formålene som nyter godt av overskuddet. Økningen kommer i tillegg til 31 millioner kroner i økning året før, og spillinntekten lå mot årets slutt på et slikt nivå at Kultur- og kirkedepartementet ga selskapet anledning til å overskride den fastsatte omsetningsrammen.

Markedutviklingen

Utviklingen i det tradisjonelle spillmarkedet var noenlunde stabil i 2002. I tillegg til Norsk Tippings framgang, er den mest markante tendensen at konkurransen fra internasjonale Internett-spill fremdeles øker.

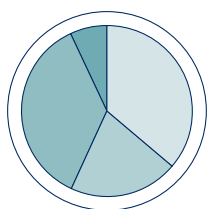
Norsk Tipping anslår at den samlede omsetningen for slike spill nå er i størrelsesorden 1 000 millioner kroner. De offisielle anslagene for 2002 fra Lotteritilsynet er ventet å foreligge høsten 2003. En rekke aktører retter seg spesifikt mot norske spillere, og flere utfordrer åpenlyst myndighetene og lovgivningen som regulerer det norske markedet. Blant disse finnes det både aktører med norsk utgangspunkt, og store internasjonale spillgiganter som eksempelvis Ladbrokes, som er verdens største bookmaker. Markedet for gevinstautomater har fortsatt betydelig vekst, til tross for innføring av 18-års grense og et økt fokus på de negative aspektene ved automatspill. Derimot har hestespillene gått noe tilbake, (fra 2 627 til 2 479 millioner kroner), mens spillinntekten for bingo og lotterier er noenlunde stabil. Men det finnes også et "utradisjonelt" spillmarked å ta hensyn til; det utvidede "drømmemarkedet" som består av ulike tilbud og aktiviteter i grenselandet mellom spill, nytte og underholdning. Her er det naturligvis umulig å gi anslag over det økonomiske omfanget, men "drømmemarkedet" er en viktig del av konkurransearenaen for Norsk Tipping, får stadig flere aktører.

Samfunnsansvar

Norsk Tipping driver sin virksomhet under spesielle rammebetingelser, som et heileid

statseid selskap, og med en virksomhet som i løpet av året innebærer et økonomisk mellomværende med 2 millioner nordmenn. Forvaltningen av det lovbestemte monopolet på en ansvarlig og samfunnsnyttig måte er nedfelt i selskapets forretningsidé og er et sentralt anliggende for styret. Selskapets samfunnsengasjement innebærer å ta et aktivt ansvar overfor alle de interessentene som direkte eller indirekte berøres av selskapets aktiviteter. For å øke bevisstheten om dette ansvaret og strukturere utøvelsen av det, avgir selskapet for første gang i år en redegjørelse for prinsippene for virksomhetsstyring og en "sosial rapport", begge som en integrert del av denne årsrapporten. Dette kommer i tillegg til avleggelsen av regnskapet for intellektuell kapital, som selskapet for første gang avla i 2000, og som gjentas i år etter en omfattende og strukturert gjennomgang av selskapets immaterielle verdier. Målet er å øke bredden og relevansen i rapporteringen og tegne et tydeligere bilde av den verdiskapingen selskapet bidrar med i en større sammenheng – og slik få et enda sterkere grep om styringsparametere som er viktige for den videre utviklingen av selskapet.

Det ble i 2002 startet et arbeid med å etablere etiske retningslinjer for Norsk Tipping, i første rekke i forhold til spillerne og

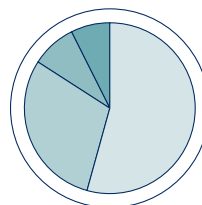


Fordeling av overskudd

● Kultur	1 050 mill
● Forskning	600 mill
● Idrett	1 050 mill
● SHR	203 mill
= Sum formålene 2 903 mill	

Overskuddet fra Norsk Tippings spill fordeles mellom sektorene idrett, kultur og forskning.

Overskuddet fra Extra går i sin helhet til stiftelsen Helse og Rehabilitering



Fordeling av én krone spilt

● Premier	54,3 øre
● Formålene	29,8 øre
● Drift / administrasjon / tilbakeholdt	8,5 øre
● Kommisjonærene	7,4 øre

kommisjonærene. Dette arbeidet videreføres i 2003. Norsk Tipping er sertifisert etter WLA Security Control Standards. Formålet med standardene er å sikre at virksomheter som er sertifisert har en effektiv sikkerhetsorganisering, og at det finnes systemer for internkontroll som sikrer god risikostyring. Krav om risikostyring på forretningsnivå ble inkludert i standardene fra november 2002. I løpet av 2003 vil Norsk Tipping søke resertifisering som sikrer at selskapet også tilfredsstiller dette kravet.

Spillavhengighet er dessverre en negativ bieffekt av spillvirksomhet som også bekymrer Norsk Tipping, som den største enkeltaktøren på spillmarkedet i Norge. Riktignok er problemet bare i begrenset grad relatert til de spillene selskapet opererer, men det vil kunne bli mer relevant etter hvert som de oddsbaserte spillinntektene øker. Selskapet er opptatt av å belyse både omfang og årsaksforhold, og bidra aktivt til å motvirke at enkeltpersoner og familier blir rammet. Det innebærer blant annet engasjement og deltakelse i ulike ressursgrupper relatert til spillavhengighet, og etablering av et enda bredere nettverk mot fagmiljøer som arbeider med problemsidene knyttet til spill.

Norsk Tipping føler også et ansvar for å bidra til god rekruttering, forskning og en

positiv utvikling av en framtidrettet spillindustri i Norge. Dette ligger bak selskapets støtte til etableringen av et høgskolestudium i opplevelsesproduksjon og interaktive medier ved Høgskolen i Hedmark. Det er nettopp i skjæringspunktet mellom teknologi og fantasi at framtidens spillindustri vil ta form, og det er viktig at Norge har et sterkt fagmiljø på dette feltet. Norsk Tipping har gitt et forskningsmiljø tilknyttet høgskolen i oppdrag å utrede teknologiske og funksjonelle løsninger for å begrense spillernes fristelse til å spille for mye på spilleautomater.

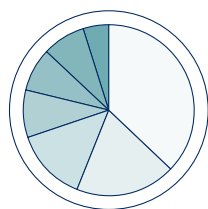
Utredning av markedet for spilleautomater

Det norske automatmarkedet har vært svært liberalt i europeisk sammenheng, med et stort innslag av privat operatørskap og svake kontrollmekanismer. Kultur- og kirkedepartementet har derfor bl.a. i dialog med Norsk Tipping utredet hvordan man kan få økt kontroll med spilleautomatmarkedet og en større andel av overskuddet til formålene. Utredningen viser at antall automater kan reduseres kraftig samtidig som de gode formålene, totalt sett, tilnærmet kan opprettholde inntektsnivået. Dette innebærer et landsomfattende nettverk av spilleautomater som kan etableres og opereres i regi av Norsk Tipping og gi effektiv kontroll med alle pengestrømmene. For selskapets del vil

et eventuelt operatørskap basere seg på samme teknologiske modell som det eksisterende nettverket av spillterminaler, med alle automatene koplet opp mot og kontrollert via et sentralt datasystem. Videre vil automatene bli av en annen, og mindre "påtrengende" type enn dagens modeller, og det vil stilles strenge krav til plassering og tilsyn, ikke minst for å sikre håndhevelse av aldersgrensen på 18-år. Norsk Tipping er godt rustet til å ta ansvar for et slikt landsomfattende nett av automater, selskapet vil kunne effektivt utnytte sin tekniske og spillmessige kompetanse på en måte som både tilgodeser overskuddsmottakernes behov for inntekter, det spillende publikums behov for tiltak mot spillavhengighet og myndighetenes behov for kontroll. Samtidig vil etableringen og driften av et slikt nettverk være krevende og stille Norsk Tipping overfor nye utfordringer. Det ville imidlertid innebære en ytterligere styrking av selskapets samlede kompetanse og betydning for utviklingen av et kontrollert spilltilbud i Norge. En odelstingsproposisjon om saken ble framlagt for Stortinget i mars 2003.

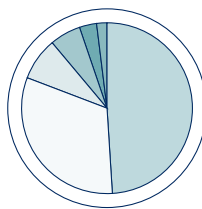
Distribusjon

Selskapets distribusjonsstrategi går ut på å tilby spillene gjennom de kanalene som spillerne ønsker, og slik gi spillerne valgfrihet og fleksibilitet. Etter en grundig og omfattende



Spillinntekter fordelt på spill (millioner)

○ Lotto	3 610	37,1 %
○ Oddsen	1 847	19,0 %
○ Viking Lotto	1 339	13,7 %
○ Tipping	874	9,0 %
○ Flax	798	8,2 %
○ Extra	794	8,2 %
○ Joker	472	4,8 %
Total	9 734	100,0 %



Spillmarkedet i Norge (millioner)

○ Norsk Tipping	9 734	31,8 %
○ Hestespill	2 479	8,1 %
○ Automatmarkedet *)	15 000	49,0 %
○ Bingo *)	1 800	5,9 %
○ Lotterier (ekskl. Flax) *)	600	1,9 %
Sum innenlandske spill	29 613	96,7 %
○ Spill utenlandske nettsteder *)	1 000	3,3 %
Total	30.613	100,0 %

*) Omsetning anslått / Kilde : Lotteritilsynet's foreløpige tall

pilotperiode som startet i 2001, ble det "nye norsk-tipping.no" lansert i mai 2002. Dette er selskapets elektroniske distribusjonskanal som gjør spillene tilgjengelig via Internett for alle som ønsker det. I 2002 ble denne satsingen utvidet til også å gjelde andre digitale terminaler, i første rekke mobiltelefoner. Med 35 084 registrerte Internett-brukere ved årets utgang, har selskapet lyktes med å etablere en slagkraftig tilleggskanal til selskapets landsomfattende kommisjonærnett. Kommisjonærene vil imidlertid fortsatt utgjøre ryggraden i distribusjonen.

Norsk Tipping har gjort betydelige investeringer også i kommisjonærnettet i løpet av 2002. Et omfattende program for fornyelse av interiør og miljøer er satt i gang. I tillegg er det utviklet et eget intranett for å bedre den daglige kommunikasjonen med kommisjonærene, og et omfattende opplærings- og salgstøtteprogram er videreutviklet, med vekt på kundeorientering, service og kompetanse. En omfattende fornying og utskifting av spillterminalene er også under planlegging, og vil starte i 2003.

Profil og omdømme

Norsk Tipping har i løpet av året befestet stillingen som et av landets best profilerte selskaper. I tillegg til å støtte salget, legger markedskommunikasjonen vekt på å profi-

lere både selskapet og den positive effekten virksomheten har for både overskuddsmottakere og spillere. Norske TV-seere kåret Lottofilmen "Tuft" til den best likte reklamefilmen i 2002. I Aftenpostens/MMIs årlige måling av norske bedrifters omdømme, kom Norsk Tipping på tredje plass i 2002.

Internasjonal virksomhet

Norsk Tipping er avhengig av omfattende samarbeid og et bredt nettverk i den internasjonale spillindustrien. Selskapet deltar aktivt i de internasjonale fora der sentrale temaer behandles, både for å hente impulser, og i mange tilfeller også som en sentral premisseleverandør. Administrerende direktørs presidentverv i World Lottery Association har vært svært nyttig i så måte, og har bidratt til å profilere Norsk Tipping som et toneangivende selskap i internasjonal spillsammenheng. Norsk Tippings sikkerhetsdirektør, som siden 1998 har vært medlem av WLAs sikkerhetskomité, ble i november 2002 valgt til ny formann for komitéen.

Organisasjon, personale og miljø

2002 har vært nok et år der selskapets mange dyktige medarbeidere har deltatt med energi og entusiasme i krevende prosjekter og prosesser. Med utsikt til en framtid der kreativitet, fornyelse og fleksibilitet blir viktige suksessfaktorer, er det satt i gang prosesser og gjort organisasjonsendringer som tar sikte på å

bygge en organisasjonsstruktur og -kultur som er optimalt rustet for morgendagens krav. Norsk Tipping legger vekt på et mangfoldig og levende miljø, med likestilling som en viktig del av en helhetlig personalpolitikk. Det er 47 % kvinner blant de ansatte, og i topp- og mellomledelsen er det 38 % kvinner. Ved årets inngang hadde selskapet 289 ansatte fordelt på 240 heltids- og 49 deltidsansatte. Ved årets utgang var det 299 ansatte fordelt på 269 heltids- og 30 deltidsansatte.

Etter styrets oppfatning har selskapet et godt arbeidsmiljø. Den interne kommunikasjonen synes å være konstruktiv og god, og samarbeidet med de ansattes organisasjoner og tillitsvalgte er godt. Sykefraværet var på 5,7 % i 2002, noe som er en markant økning fra 2000 og 2001. Mye av forklaringen ligger i flere langtidssykemeldte medarbeidere, hvorav noen har ventet på uføretrygd eller AFP. Korttidsfraværet er imidlertid meget lavt, 1,6 %, og tendensen for samlet fravær i 2003 tyder på en klar nedgang i forhold til 2002.

Norsk Tipping har gjennom mange år lagt stor vekt på HMS-arbeidet og følger opp dette i henhold til egen handlingsplan. Selskapet har ikke virksomhet som medfører utslipp til luft eller vann, men har allikevel et bevisst forhold til den miljøpåvirkningen

selskapets virksomhet representerer gjennom forbruk av ressurser, transportbelastning, avfallsproduksjon og så videre. Selskapet har nylig vedtatt en miljøpolicy som stadfester prinsippet om å søke størst mulig miljømessig bærekraft i alle forretningsprosesser og aktiviteter. I forlengelsen av dette vil det bli satt i gang et prosjekt som tar sikte på å etablere systemer for å kartlegge, måle, rapportere og redusere selskapets miljøpåvirkning. Hvert år sender Norsk Tipping ut mellom 300 - 350 millioner kuponger til sine kommisjonærer, og ca 25 millioner oddsprogram. Selskapet har i mange år stilt krav til sine underleverandører om at disse trykksakene skal være trykket på ubleket, resirkulerbart papir, og med giftfri trykksverte.

Framtidsutsikter

Etter styrets mening er selskapets framtidsutsikter gode, med en solid markedsposisjon og ledende kompetanse på sitt felt. Det har videre en ledelse og ansatte som har fokus på kontinuerlig utvikling og tilpasning til endrede konkurranseforhold og krav. Med dagens rammevilkår er det grunn til å regne med at selskapet fortsatt evner å øke overskuddene til fordel for samfunnsnyttige formål. På lang sikt

vil det også være viktig å utvikle produkter som har god appell til morgendagens målgrupper, for derigjennom å bygge et enda sterkere fundament for framtiden. Et eksempel er satsingen på digitale medier. En positiv avklaring på automatsituasjonen vil også gi et løft og nye strategiske muligheter.

Revisjon

Selskapets regnskap revideres av Riksrevisjonen.

Fortsatt drift

Fortsatt drift er lagt til grunn ved utarbeidelsen av selskapets årsregnskap for 2002.

Fordeling av overskudd

Det samlede resultatet av spillvirksomheten i Norsk Tipping AS for driftsåret 2002 er 3 096 millioner kroner.

Samlet resultat	kr	3 095 755 517
Resultat Helse og Rehabilitering	kr	202 618 076
Resultat Norsk Tipping	kr	2 893 137 441
som styret foreslår anvendt som følger:		
Overføring til utjevningfond	kr	0
Avsetning til investeringsfond	kr	193 137 441
Overskudd til idrett, kultur og forskning	kr	2 700 000 000
Sum disponert	kr	2 893 137 441

Etter endring i 2002 i lov om pengespill skal overskuddet fra Lotto, Viking Lotto, Joker, Tipping, Oddsen og Flax samt overskuddet av operatørvirksomheten for Extra i prinsippet fordeles likt, med en halvpart hver, til idrettsformål og til kulturformål. En overgangsordning medfører imidlertid at overskuddet for 2002 fordeles med 4/18 til forskningsformål, 7/18 til idrettsformål og 7/18 til kulturformål; hhv. 600 mill. kr, 1 050 mill. kr. og 1 050 mill. kr.

Styret i Norsk Tipping AS
Hamar, 10. mars 2003


Sigmund Thue
Styrets leder

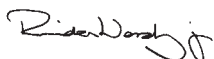

Marit Skaugen Holmberg


Torgeir Mjør Grimsrud


Anni Onsager


Kjersti Langseth


Berit Fosheim


Reidar Nordby jr.
Adm. direktør

Regnskap i ego

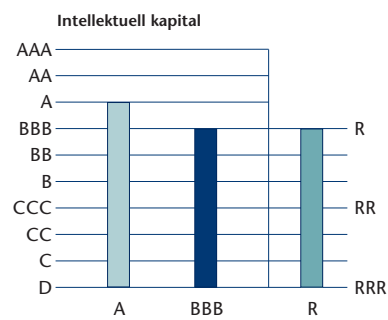
et dokument

Intellektuell kapital

I forhold til foregående måling, har Norsk Tippings intellektuelle kapital opprettholdt høy virkningsgrad, hvilket reflekterer svært gode forutsetninger for forretningsmessig framgang. Selskapet gjør relativt store anstrengelser for å fornye og utvikle den intellektuelle kapitalen, med forberedelsene til drift av automatnettverket i Norge og ferdigstillingen av spill på Internett som tydelige eksempler. Internt pågår en organisasjonsendring for å tilpasse selskapet til nye bransjeforutsetninger.

Risikoen for at virkningsgraden svekkes fra dagens nivå bedømmes som middels. Monopolet innebærer en beskyttet posisjon i forretningsmiljøet, som for øvrig preges av sterk politisk regulering og kontroll.

Norsk Tippings viktigste styrker finnes fremdeles i den relasjonsbaserte strukturkapitalen. Det brede kommisjonærnettverket, de sterke merkevarene og den store kundebasen med lojale spillere er de viktigste faktorene bak Norsk Tippings framgang.



Norsk Tipping avgir med dette for andre gang regnskap for selskapets intellektuelle kapital. Det første ble avgitt i 2000. Regnskapet er utarbeidet av Intellectual Capital Sweden AB med det standardiserte måleverktøyet IC Rating™. Det er basert på strukturerte intervjuer med interne og eksterne respondenter med god innsikt i selskapets drift og rammebetingelser.

DEFINISJONER

Intellektuell kapital: Produksjonsfaktorer som ikke framkommer i ordinært regnskap, men som like fullt er avgjørende for virksomhetens utvikling. Den består av fire hovedelementer:

Forretningskonsept

Styrken i forretningsidé og strategi i forhold til bransjens potensial og risiko.

Organisasjonseid strukturkapital

Immaterielle rettigheter og prosesskapital (effektivitet og dynamikk i arbeidsprosesser og metoder, IT-systemer, gjenbrukbar kompetanse, bedriftskultur, osv.)

Humankapital

Ledelsens og de ansattes egenskaper, kompetanse, lojalitet og evne til å utvikle og bruke den intellektuelle kapitalen og bidra til operasjonell effektivitet.

Relasjonsbasert strukturkapital

Styrken i nettverket av eksterne relasjoner, merkevarens verdi uttrykt i kjennskap, anseelse og differensiering samt kundene som verdidrivere i form av størrelse og bredde i kundebasen, lojalitet, potensial, osv.

METODE OG BEDØMMELSE

Analysen baserer seg på data fra strukturerte, kvantifiserbare dybdeintervjuer med ledelse, nøkkelmedarbeidere og eksterne interessenter. Hvert av de fire hovedelementene bedømmes ut fra tre perspektiv; 1) Virkningsgrad, 2) Fornyelse og utvikling og 3) Risiko. De to førstnevnte vurderes i form av en bokstavskala med ti graderinger. Risikoskalaen har fire nivåer. Pluss og minustegn angir nyanser innen hver kategori.

Virkningsgrad

Verdien/Effektiviteten på den intellektuelle kapitalen i dag.

AAA	Ekstrem høy virkningsgrad
AA	Meget høy virkningsgrad
A	Høy virkningsgrad
BBB	Relativt høy virkningsgrad
BB	Gjennomsnittlig virkningsgrad
B	Relativt lav virkningsgrad
CCC	Lav virkningsgrad
CC	Veldig lav virkningsgrad
C	Ekstremt lav virkningsgrad
D	Ingen virkningsgrad

Fornyelse og utvikling

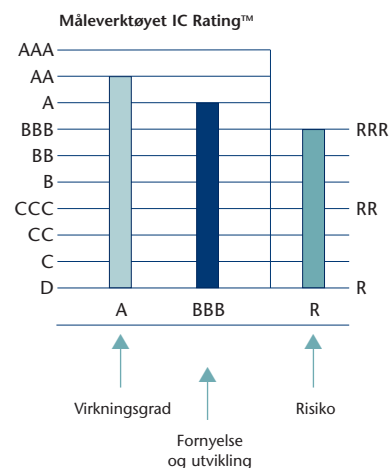
Anstrengelsene for å fornye og utvikle den intellektuelle kapitalen.

AAA	Ekstremt gode anstrengelser
AA	Meget gode anstrengelser
A	Gode anstrengelser
BBB	Relativt gode anstrengelser
BB	Gjennomsnittlig anstrengelser
B	Relativt svake anstrengelser
CCC	Svake anstrengelser
CC	Meget svake anstrengelser
C	Ekstremt svake anstrengelser
D	Ingen anstrengelser

Risiko

Risikoen for at nåverdien av den intellektuelle kapitalens virkningsgrad vil reduseres

- Ignorerbar
- R Middels risiko for at virkningsgrad reduseres
- RR Høy risiko for at virkningsgrad reduseres
- RRR Veldig høy risiko for at virkningsgrad reduseres



FORRETNINGSKONSEPT

I likhet med 2000 IC Rating™ har forretningskonseptet en svært høy virkningsgrad, og fornyelsesinnsatsen er relativt god. Risikoen for svekking bedømmes å være lavere enn ved forrige måling og er nå middels.

Det tradisjonelle spillmarkedet vil i årene framover trolig vise relativt svak vekst, med tendenser til stagnasjon. Norsk Tipping forventes tross dette å få en sterk vekst. En av grunnene er at selskapet trolig får enerett i automatmarkedet.

Det vil være en utfordring å opprettholde lønnsomheten på samme nivå i årene som kommer. De viktigste årsakene til dette er økende konkurranse via Internett, nødvendige systeminvesteringer, organisatoriske tilpasninger til nye bransjeutfordringer (overtakelse av automatmarkedet, direktekontakt med kunder gjennom nye kanaler og nye Internett-baserte konkurrenter). Videre påvirkes lønnsomheten av at spillautomatene har lavere gevinstmarginer enn selskapets tradisjonelle produkter.

Norsk Tipping arbeider med å endre organisasjonen, både kulturelt og strukturelt, for bedre å kunne møte nye bransjeutfordringer. Flere nye strategiplaner er blitt utarbeidet for å bedre samhandlingen med kommisjonærer og spillerne. Selskapet har også arbeidet intensivt mot det politiske miljøet for å sikre sin posisjon i markedet.

Risikoen knyttet til Norsk Tippings virksomhet er begrenset, ettersom den er en statlig monopolvirksomhet. Sammenliknet med forrige måling er risikoen blitt lavere. Dette beror mye på den sterke stillingen selskapet vil få i og med den kommende overtakelsen av automatmarkedet.

Konkurransen på Internett-markedet vil få større betydning i framtiden. I dag utgjør Internett-spill en mindre andel av selskapets totale spilltilbud. Stadig flere konkurrerer imidlertid med Norsk Tipping om å tilby opplevelser. Skillelinjene mellom direkte og indirekte konkurranse i spillbransjen vil bli mer utydelig ettersom spill og underholdning i stadig sterkere grad integreres.

ORGANISASJONSEID STRUKTURKAPITAL

Den organisasjonseide strukturkapitalen er forbedret siden forrige måling. Både virkningsgrad og fornyelsesanstrengelser er blitt forsterket og bedømmes nå som relativt gode. Risikoen for svekking bedømmes som middels, på linje med foregående måling.

Den organisasjonseide strukturkapitalen omfatter ikke bare dokumentert kunnskap som er strukturert i metoder og systemer, men også kultur og organisatoriske forhold.

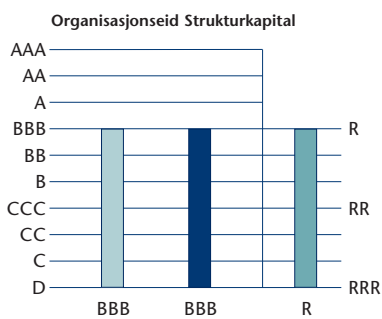
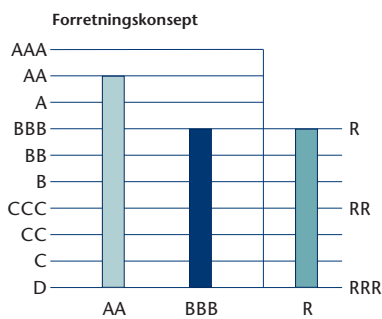
Kulturen har to tydelige varianter. Dette kan delvis henføres til et pågående generasjonsskifte. Mange nyansatte danner en endringsorientert kultur, mens de med lang erfaring står for en trygghetskultur med konservative innslag. Den økende kundeorienteringen krever forbedret samarbeid mellom avdelinger. En mer fleksibel og endringsorientert kultur er avgjørende for å kunne møte de nye forutsetningene i markedet.

For å styrke kulturens endringsevne gjennomfører nå Norsk Tipping en omfattende organisasjonsendring.

Systemene for kompetansehåndtering har fortsatt et forbedringspotensial. Deling av kompetanse på tvers i organisasjonen mangler systematikk, og det er vanskelig å identifisere hvor i organisasjonen kompetansen finnes.

Systemene for markedsføring og markedsobservasjon er fortsatt sterke. Distribusjonssystemene er et annet sterkt område. Norsk Tipping arbeider også med å avpasse distribusjonen til yngre generasjoners vaner gjennom Internett- og mobilløsninger. Gjennom å utnytte teknologiutviklingen skjer en konstant fornyelse i produksjonen. Eksempler på dette er innføringen av et nytt terminalsystem og smartkortet.

Bevisstheten om nødvendigheten av å dokumentere arbeidet er blitt forsterket siden forrige måling, noe som gjør at risikoen for å miste viktig kompetanse reduseres.



HUMANKAPITAL

Humankapitalen er på samme, relativt høye, nivå som ved forrige måling når det gjelder virkningsgrad. Det samme gjelder relativt god innsats for fornyelse og den middels risikoen for svekking. Sammenfattet viser dette god stabilitet.

Så vel ledelse som medarbeidere har god erfaring med Norsk Tippings virksomhet. De ansatte står for høy kvalitet og pålitelighet.

Det eksterne lederskapet bedømmes å være fortsatt sterkt. Ledelsens eksterne kommunikasjon gis mye redaksjonell dekning og Norsk Tipping har gode kontakter med interessenter i næringslivet og i det politiske miljøet. Ledelsen utmerker seg med god strategisk evne og sine vel utarbeidede strategiplaner.

Norsk Tippings ledelse har høy bevissthet om framtidens utfordringer. De har lyktes med å beholde politisk støtte, samtidig som de profilerer seg stadig sterkere i sin kommunikasjon mot kundene.

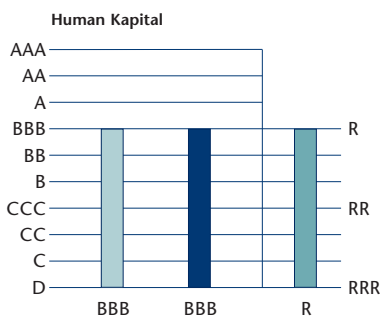
Fra eksternt hold kritiseres ledelsen fra tid til annen for manglende innovasjon og kommersiell fokus. Ledelsens handlingsrom er imidlertid begrenset av de politiske rammebetingelsene, noe eksterne kritikere ikke alltid tar hensyn til.

Det interne lederskapet viser noen svake punkter. De mest framtrede er intern kommunikasjon og delegering. På bakgrunn av dette har Norsk Tipping nå iverksatt flere aktiviteter som blant annet skal støtte delegering og øke deltakelsen for medarbeiderne.

Ledelsen oppfattes å formidle en positiv bedriftskultur. Personalforvaltningen vurderes høyt i selskapet. De ansatte har et godt arbeidsmiljø med personalgoder og utviklingsmuligheter.

Medarbeiderne har gjennom sin erfaring god kunnskap om markedet og selskapets produkter. Imidlertid etterspørres det mer nytenking rundt produktene. Medarbeiderne er fremdeles noe uvante med direkte kundekontakt. Det nye CRM-systemet skal støtte dette arbeidet, dels gjennom å gi dem mer kunnskap om kundene og også gi direkte systemstøtte i kundeføringen.

Sett fra et risikoperspektiv har de forbedrede prosessene bidratt til å senke risikoen ved eventuell fratreden av personale. Ettersom lojaliteten og motivasjonen er god, bedømmes sannsynligheten for betydelig frafall som meget liten.



RELASJONSBASERT STRUKTURKAPITAL

På linje med forrige måling bedømmes den relasjonbaserte strukturkapitalen å ha en svært høy virkningsgrad, og innsatsen for fornyelse er svært god. Risikoen for svekking bedømmes som middels.

Den relasjonbaserte strukturkapitalen består av eksterne samarbeidsforhold og relasjoner, kjennskap og anseelse, kunderelasjoner og kundepotensial. Dette er den sterkeste delen av Norsk Tippings intellektuelle kapital.

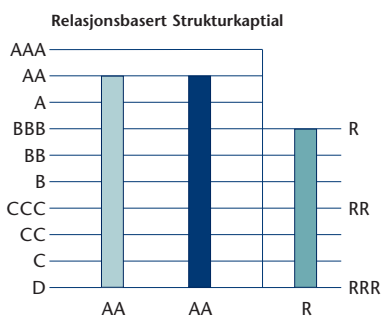
Selskapet er en dyktig nettverksbygger. Administrerende direktør spiller en betydningsfull rolle i å profilere Norsk Tipping internasjonalt. De sterkeste og mest betydningsfulle eksterne relasjonene utgjøres av kommisjonærnettverket og medienettverket. Kommisjonærnettverket er vel innarbeidet og sterkt gjennom sin geografiske spredning. For å styrke leveransekapasiteten, fokuserer Norsk Tipping nå på kommisjonærene i de store matvarekjedene. Gjennom å innføre et nytt terminalsystem satser Norsk Tipping på å styrke samtlige kommisjonærens virksomhet. Også innen media har Norsk Tipping gode relasjoner, får stor eksponering og har gode sendetider for trekningene.

Norsk Tippings merkevare har svært høy kjennskap. Selskapet har i flere år vært blant de tre best profilerte selskapene i Norge. En stor del av Norsk Tippings overskudd går til samfunnsnyttige formål, noe som bidrar til et godt omdømme. Norsk Tipping forbindes med troverdighet og oppleves som en seriøs aktør.

Overtakelsen av automatmarkedet kan påvirke merkevaren negativt. Interessegrupper kritiserer allerede Norsk Tipping for i blant å ha for aggressiv markedsføring. Selskapet må hele tiden balansere markedsføringen mot samfunnsansvaret.

Norsk Tipping har en stor, diversifisert og svært lojal kundefase. Kundene er svært fornøyde med Norsk Tipping totalt sett. Premiehåndteringen fungerer godt og kunderelasjonene er i dag gode. Svært sjelden høres kritikk om selskapets håndtering av kunder. Overtakelsen av automatmarkedet vil innebære en reell økning av antall kunder. Det meste av kundekontakten skjer i dag via kommisjonærene, og bare en liten andel kunder har direktekontakt med selskapet via Internett.

På kort sikt er Norsk Tipping ikke sårbar for kundeflykt. Med tanke på den aldrende kundefasen blir det kritisk å nå yngre og middelaldrende spillere. Norsk Tipping bør i høyere grad beskytte seg mot denne risikoen gjennom produktutvikling.



Samfunnsansvar

Norsk Tipping avgir med dette sitt første samfunnsregnskap. Selskapet anerkjenner den sterke forpliktelsen som ligger i å forvalte store verdier på vegne av fellesskapet og den enkelte innbygger i Norge.

Vår ambisjon er derfor å videreutvikle våre styringssystemer og målemetoder på områder som ikke fanges opp av tradisjonell finansiell rapportering, basert i hovedsak på prinsippene for tredelt, ”stakeholder-basert” rapportering (økonomisk, sosialt og miljømessig) som er lagt til grunn av Global Reporting Initiative*.

Målet er å utvikle systemer og metodikk som leder til fullverdig sosial rapportering, revidert av uavhengig sertifiseringsorgan. Årets rapport er første skritt i den retningen.

*Global Reporting Initiative er den ledende internasjonale standarden for frivillig, bærekraftig rapportering.

SPILLERNE

Norsk Tipping har nesten 2 millioner kunder registrerte kunder, med spillerkort. Hver uke deltar ca en million kunder i et eller flere av selskapets spill. Ca 35 000 er direkte kunder som spiller via Internett.

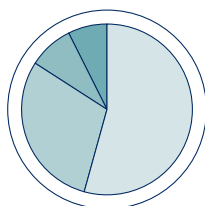
Mål

- Norsk Tipping skal primært utvikle og forvalte spill med høy spennings- og underholdningsverdi.
- Spillerne skal ha absolutt trygghet for at alle transaksjoner gjennomføres på en sikker måte.
- Spillerne skal ha tilgang til et attraktivt spilltilbud og ha valgfrihet når det gjelder når og hvordan de vil spille.
- Norsk Tipping skal tilby spill innenfor sosialt akseptable rammer, til glede og underholdning.

Systemer

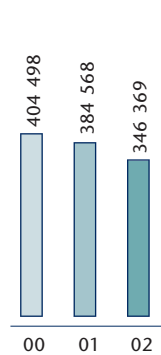
Selskapets spill distribueres gjennom et landsomfattende nettverk med sentral kontroll og oversikt. Selskapet og dets spillrelaterte prosesser er sikkerhetsertifisert i henhold til WLA sikkerhetsstandard.

Målinger

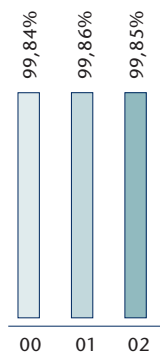


Fordeling av én krone spilt

- Premier 54,3 øre
- Formålene 29,8 øre
- Drift / administrasjon / tilbakeholdt 8,5 øre
- Kommisjonærene 7,4 øre



Antall uavhentede premier



Spilltilgjengelighet i tippennettverk (terminalene)

ANSATTE

Norsk Tipping har nesten 300 ansatte, og er landets ledende kompetansesenter for spill. Alle er ansatte ved selskapets hovedkontor på Hamar.

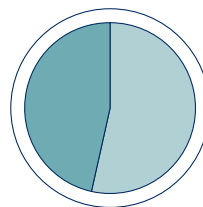
Mål

- Norsk Tipping skal legge aktivt til rette for medarbeidernes faglige og personlige utvikling.
- Ansatte skal gis anledning til å tilpasse arbeidstid, innsats og oppgaver etter ulike livsfaser.
- Selskapet skal tilstrebe likeverdig fordeling mellom kjønnene i alle stillingskategorier, inkludert ledelse.

Systemer

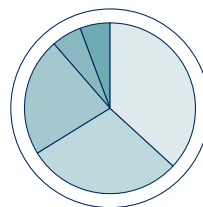
Norsk Tippings personalpolitikk og ordninger er nedfelt i egne dokumenter og policies. Det gjennomføres årlig utviklingssamtaler med hver enkelt medarbeider, og dette danner grunnlag for individuelle utviklingsplaner. Det gjennomføres regelmessig målinger av selskapets intellektuelle kapital, som danner utgangspunkt for handlingsplaner for selskapet, avdelinger og den enkelte.

Målinger



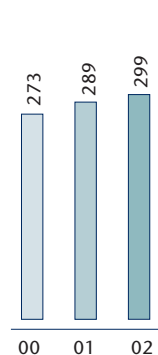
Kjønnfordeling 299 ansatte

- Kvinner 139 stk. (46,5%)
- Menn 160 stk. (53,5%)



Aldersfordeling 299 ansatte

- Alder < 20 år = ingen
- Alder 20 – 29 år = 17 stk. (5,7%)
- Alder 30 – 39 år = 110 stk. (36,8%)
- Alder 40 – 49 år = 88 stk. (29,4%)
- Alder 50 – 59 år = 67 stk. (22,4%)
- Alder 60 år og oppover = 17 stk (5,7 %)



Antall ansatte pr 31.12.

KOMMISSJONÆRER

Norsk Tipping har 3 849 kommisjonærer i sitt landsomfattende nettverk. Disse utgjør kjernen i selskapets distribusjon og er det viktigste møtepunktet mellom selskapet og spillerne.

Mål

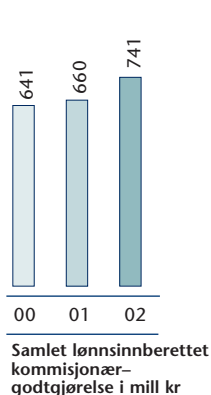
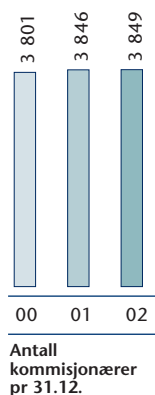
- Et kommisjonærverv skal være attraktivt og gi muligheter for kommisjonærer som arbeider aktivt for å utvikle tilbudet til spillerne.
- Selskapet tilbyr hjelpemidler, opplæring og støtte som gjør det mulig for kommisjonæren å få mest mulig ut av sitt verv.
- Norsk Tipping stiller krav til kommisjonærene. Et kommisjonærverv innebærer også plikter, og krever lagspill fra alle involverte.

Systemer

Norsk Tipping tilbyr et omfattende opplæringsprogram i form av kurs ved selskapets opplæringscenter på Hamar, samt selvstudiums-pakker i ulike formater. Et eget intranett for kommisjonærer er etablert for å sikre god kommunikasjon mellom selskapet og kommisjonærene. Kommisjonærene følges opp gjennom et eget planverk, med periodevis rapportering.

Målinger

Geografisk fordeling	pr 31.12.02
Akershus	267
Aust-Agder	94
Buskerud	188
Finnmark	109
Hedmark	186
Hordaland	352
Møre og Romsdal	270
Nordland	287
Nord-Trøndelag	123
Oppland	193
Oslo	357
Rogaland	267
Sogn og Fjordane	126
Sør-Trøndelag	229
Telemark	143
Troms	169
Vest-Agder	123
Vestfold	155
Østfold	210
Svalbard	1



SAMFUNNET

Norsk Tipping har en bred kontaktflate mot mange grupperinger og personer i samfunnet som helhet – inkludert frivillige organisasjoner, sentrale og lokale myndigheter, media og andre bransjer.

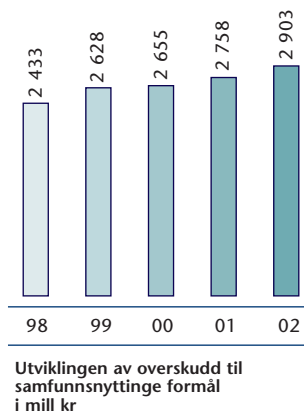
Mål

- Alle selskapets relasjoner skal være preget av åpenhet og etterrettelighet.
- Selskapet skal legge til rette for at alle interessenter får fyllestgjørende og objektiv informasjon relatert til selskapets aktiviteter.
- I utøvelsen av sin virksomhet skal selskapet være oppmerksom på alle interessenters behov og så langt det er mulig unngå negativ påvirkning på disse.
- Selskapet skal spesielt være en aktiv deltaker i det lokale nærings- og samfunnslivet i Hedmark.

Systemer

Norsk Tipping har gjennomarbeidede rutiner for kontakt med pressen. Selskapet har også jevnlige møter og kontaktpunkter med frivillige organisasjoner.

Målinger



LEVERANDØRER

Norsk Tipping har gode relasjoner til en rekke leverandører. Selskapet er en betydelig kjøper av ordinære varer og tjenester, utviklingsinnkjøp og investeringsinnkjøp, både lokalt, nasjonalt og internasjonalt.

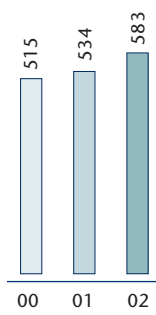
Mål

- Norsk Tipping skal være en profesjonell innkjøper, med forhandlingskraft og rutiner som sikrer konkurransedyktige betingelser.
- Norsk Tipping ser verdien av langsiktige kunderelasjoner, fordi det bygger kompetanse hos leverandøren som kommer selskapet til gode.
- Norsk Tipping har nedfelt retningslinjer som sier at medarbeidere ikke har anledning til å motta gaver eller tjenester av en verdi som kan tenkes å påvirke et kundeforhold eller innkjøpsbeslutninger.

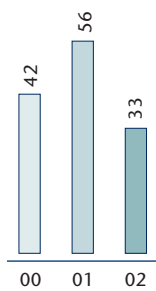
Systemer

Norsk Tipping vurderer med jevne mellomrom sine leverandørkontrakter, og gjennomfører konkurranser og anbudsprosesser i tråd med anerkjente prinsipper for åpenhet og likebehandling av deltakere.

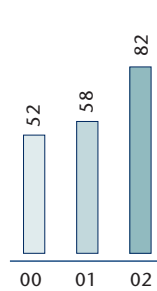
Målinger



Forbruk av varer og tjenester i mill kr



Investeringsinnkjøp i mill kr



Utviklingsinnkjøp i mill kr

MILJØ

Norsk Tippings virksomhet er ikke spesielt belastende på miljøet, ettersom det ikke har virksomhet som medfører utslipp til luft eller vann. Selskapet har likevel et bevisst forhold til den miljøpåvirkningen som forbruk av ressurser, transportbelastning, avfallsproduksjon, og så videre, representerer

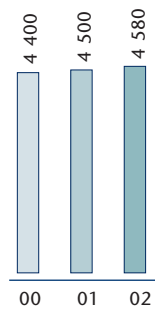
Mål

- Norsk Tipping skal søke størst mulig miljømessig bærekraft i alle forretningsprosesser og aktiviteter.
- Selskapet skal stille miljømessige krav til sine underleverandører.

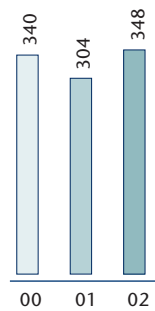
Systemer

Selskapet har kontraktsfestede miljøkrav til underleverandører av materiell. Selskapet har etablert interne rutiner for effektiv energibruk, avfallshåndtering og resirkulering av gjenvinnbare ressurser.

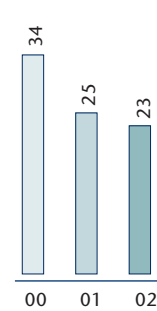
Målinger



Energiforbruk driftsbygg i megawatt-timer



Antall resirkulerbare kuponger distribuert i millioner



Antall resirkulerbare Oddsprogram distribuert i millioner

Virksomhetsstyring i Norsk Tipping

Definisjon

Virksomhetsstyring er en oversettelse av begrepet “*corporate governance*”, og omfatter styrets ansvar og ivaretagelsen av aksjeeiernes interesser og åpenhet i kommunikasjon om hvordan virksomhetsstyringen ivaretas.

Innenfor styrets ansvar er risikostyring spesielt framhevet som et ansvarsområde. Dette kommer i tillegg til arbeidet med strategier, planer, budsjett og overvåking av administrasjonen. I enkelte miljøer som arbeider med virksomhetsstyring settes det også fokus på virksomhetens etikk, miljø og samfunnsansvar.

Virksomhetsstyring ble et tema i løpet av 1990 årene, og bakgrunnen var bevisstheten om private virksomheters økte betydning for individet, og det faktum at god styring av virksomheten bidrar til å forsikre eiere at virksomheten bruker sin kapital på en hensiktsmessig måte. Temaet er blitt aktualisert med det økende antallet finansskandaler de senere årene, hvor det har vært liten åpenhet om selskapets styrings- og kontrollmekanismer.

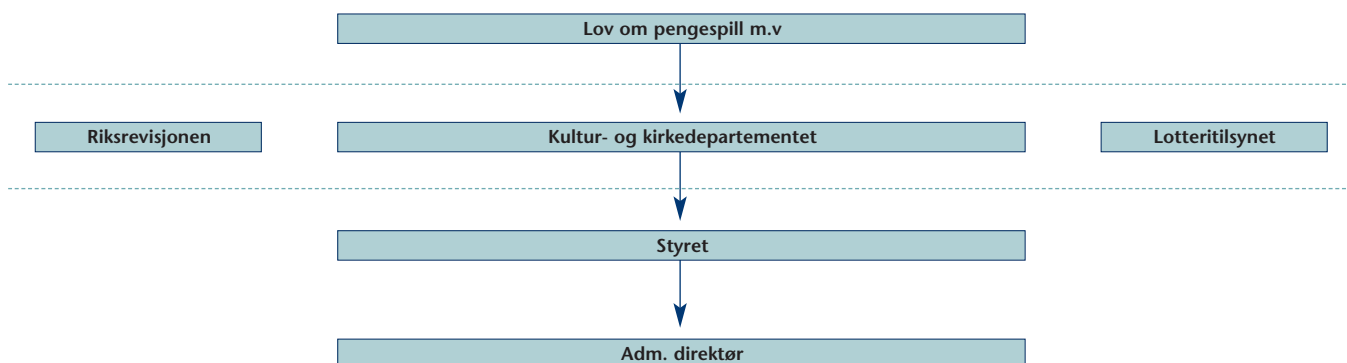
Norsk Tippings policy

Norsk Tipping er seg bevisst den viktige rollen selskapet spiller, og legger vekt på at virksomhetsstyringen skal være god, etterrettelig og, som et minimum, i tråd med de forventningene som omverdenen stiller generelt, og staten som eier spesielt. Styringen skal sikre at virksomheten tar i betraktning de ulike interessentene som selskapet har, og totalt sett bidra til at Norsk Tippings virksomhet gagnar samfunnet.

Eiers roller

Norsk Tipping er et heleid statlig aksjeselskap underlagt Kultur- og kirke departementet. Virksomheten reguleres av lov om pengespill mv. av 28. august 1992 nr. 103, med senere endringer.

Lov om pengespill angir nærmere regler for selskapets drift i forhold til styrefunksjoner, forvaltning av selskapets midler og fordeling av selskapets overskudd. Disse bestemmelsene er utdypet i egne vedtekter for selskapet, i instruks for selskapets styre og i retningslinjer for fondsavsetninger.



Det er Kultur- og kirkedepartementet som gir tillatelse til innføring av nye spill og fastsetter spillereglene.

Kultur- og kirkeministeren utgjør selskapets generalforsamling. Generalforsamlingen avholdes hvert år, vanligvis i april, i forbindelse med Norsk Tippings årsmøte, der styret og selskapets ledelse redegjør for selskapets drift i foregående år.

Styrets rolle

Norsk Tipping AS blir ledet av et styre med 4 uavhengige representanter oppnevnt av Kultur- og kirkedepartementet og 2 ansatte-representanter, valgt blant og av selskapets ansatte. Med uavhengighet menes at representantene er uavhengige av overskuddsmottakerne. Styremedlemmene oppnevnes for en periode på to år. I tråd med offentlige myndigheters mål om likestilling, har det i en årrekke vært en jevn fordeling av kvinnelige og mannlige styremedlemmer.

Kultur- og kirkedepartementet har gitt instruks for styret hvor det framkommer at styret skal fatte vedtak på fritt grunnlag etter alminnelige forretningsmessige prinsipper. Styrets oppgaver omfatter å påse av virksomheten drives i samsvar med selskapets formål, vedtekter og retningslinjer. Styret har ansvaret for en tilfredsstillende organisering og forvaltning av selskapet, herunder regulering av forholdet til kommisjonærene, og skal påse at bokføring og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll. Styret skal sende regnskap og årsmelding til departementet til godkjenning. Videre skal Kultur- og kirkedepartementet holdes orientert om prinsipielle spørsmål som er av vesentlig betydning for selskapets drift.

I de årlige strategi- og planprosessene blir styret forelagt strategiplaner for vedtak på forsommeren. Styret behandler og vedtar handlingsplaner og budsjett, og er gjennom disse prosessene en aktiv part i selskapets styring og kontroll.

Riksrevisjonen og Lotteritilsynet

Riksrevisjonen reviderer selskapets regnskap. Riksrevisjonen er Stortingets kontrollorgan og har en uavhengig stilling i forhold til forvaltningen. Lotteritilsynet fører tilsyn med at selskapets virksomhet foregår i samsvar med lov og spillereglene. Lotteritilsynet er et

direktorat og tilsynsorgan underlagt Kultur- og kirkedepartementet og skal forvalte og kontrollere private lotterier og kontrollere statlige spill i Norge.

Administrasjonen

Administrerende direktør er ansvarlig for den daglige ledelsen av selskapet. Administrerende direktør ansettes av styret som også fastsetter administrerende direktørs lønn og andre tilsetningsvilkår.

I lov om pengespill står det at aksjeloven ikke gjelder for Norsk Tipping. Det framgår ikke hvorvidt regnskapsloven gjelder for Norsk Tipping, men selskapets styre skal i henhold til instruks fastsatt ved kongelig resolusjon av 11. desember 1992 fatte vedtak på fritt grunnlag etter alminnelige forretningsmessige prinsipper. På denne bakgrunn og på bakgrunn av selskapets synlighet, engasjement og alminnelige kontraktsforhold, følges regnskapsloven så langt det er mulig.

Norsk Tipping skal opparbeide et størst mulig overskudd til de samfunnsnyttige formål eierne fastsetter, og utvikle og forvalte spill innenfor sosialt ansvarlige rammer. Virksomheten skal være preget av høy sikkerhet og kompetanse, effektivitet og kvalitet. Verdigrunnlag og normer skal bygge på ansvarlighet, samfunnsbevissthet, konkurransevilje, åpenhet og lojalitet. Dette er nedfelt i selskapets forretningsidé.

For å konkretisere hva verdigrunnlaget betyr i praksis ble det i 2002 startet et arbeid med å etablere en "Code of conduct" for Norsk Tipping hvor etiske og moralske retningslinjer for virksomheten i forhold til spillerne og kommisjonærene vil bli nedfelt. Dette arbeidet vil bli videreført i 2003.

Norsk Tipping er sertifisert etter WLA Security Control Standards. Dette er internasjonale standarder for spillbransjen og formålet er å sikre at virksomheter som er sertifisert har en effektiv sikkerhetsorganisering og -struktur som spillene skal driftes innenfor, og at det finnes systemer for internkontroll som sikrer god risikostyring. Krav om risikostyring på forretningsnivå er inkludert i standardene fra november 2002. I løpet av 2003 skal det iverksettes tiltak som sikrer at selskapet tilfredsstiller dette kravet.

VERDISKAPNINGSREGNSKAP

	mill kr	mill kr
Spillinntekter		9 734,3
- Premier til spillere	5 281,1	
- Forbruk av varer	582,9	
- Andre kostnader	96,6	
- Utviklingskostnader	81,8	
+ Andre inntekter	193,6	5 848,8
Brutto verdiskapning		3 885,5
- Avskrivninger/kostnadsføringer	48,4	
+ Netto finansielle poster	117,5	69,1
Netto verdiskapning		3 954,6

VERDISKAPNINGEN FORDELES SLIK:

	mill kr	prosent
Stat og kommune:		
Skattetrekk (ansatte), arb.giveravgift og arb.givers del av pensjonskasse	61,4	1,5 %
Ansatte:		
Lønninger (ekskl skattetrekk)	73,8	1,9 %
Forhandlerne:		
Spillprovisjon	723,7	18,3 %
Tilbakeholdt i bedriften:		
Investeringsfond	193,1	4,9 %
Formålene:		
Stiftelsen Helse og Rehabilitering	202,6	
Idrett	1 050,0	
Kultur	1 050,0	
Forskning	600,0	
	2 902,6	73,4 %
Netto verdiskapning	3 954,6	100,0 %

Organisasjon

LEDELSE (PR 31.12.2002)

Adm. direktør
Reidar Nordby jr.

Viseadm. direktør
Jon Olrud

Direktør, strategi- og forretningsutvikling
Tollef Imsdalen

Markedsdirektør
Randi B. Sætershagen

Driftsdirektør
Jan P. Strømshlid

Informasjonsdirektør
Tore Elman Tangen

Organisasjons- og personaldirektør
Gro Sørbø

Sikkerhetsdirektør
Morten Schjelderup

STYRET

Sigmund Thue, Lillehammer, leder
Anni Onsager, Oslo, nestleder
Berit Fosheim, Oslo
Torgeir Mjør Grimsrud, Oslo
Kjersti Langseth, Hamar
(personlig varamedlem Tone Kornberg Andersen, Hamar)
Marit Skaugen Holmberg, Ringsaker
(personlig varamedlem Geir Evensen, Hamar)

Øvrige varamedlemmer i prioritert rekkefølge:
Odd Solbraa, Sør-Fron
Egil Holen, Sør-Odal
Brit Skurdal Braastad, Ringsaker

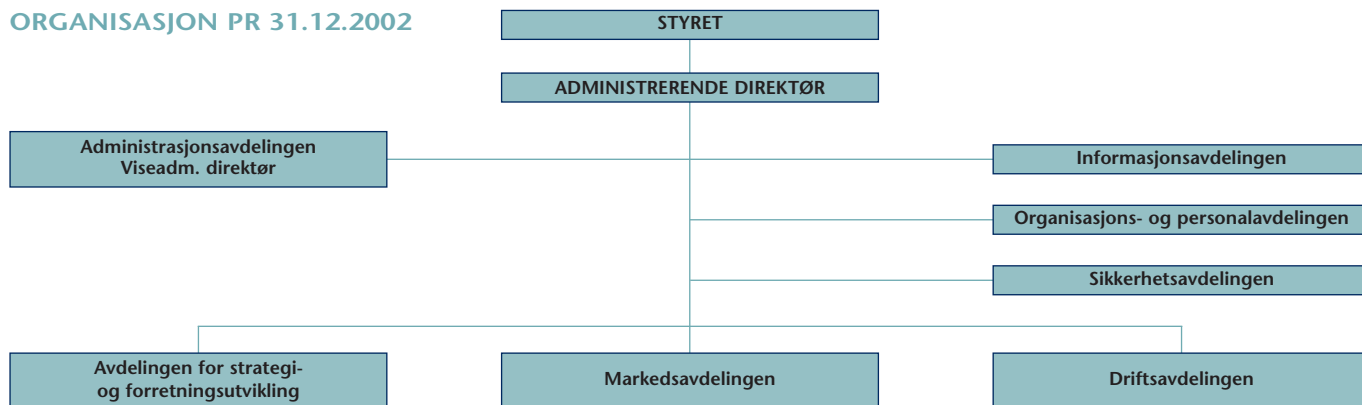
LOTTERITILSYNET

Hovedkontor Førde:
Direktør Atle Hamar
Avd. direktør Jan Støfring

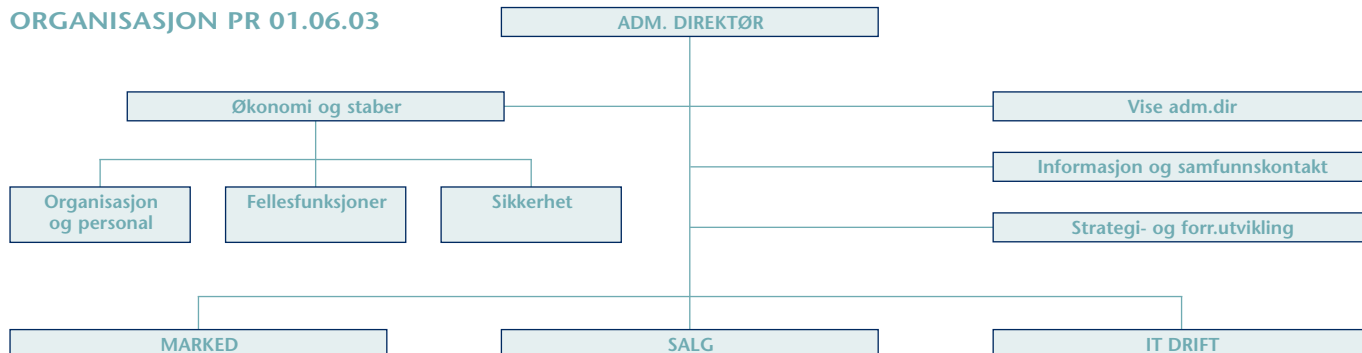
Seksjon i Hamar:
Seksjonsleder Kåre Sveen
Utnevnte notarer:
Jan Grøndahl, Hamar, leder
Valborg Berthelsen, Hamar
Marith Brekke, Hamar
Øystein Ruud, Hamar
Per-Øivind Sandberg, Hamar
Ola Skjølaas, Hamar
Torill Skogly, Løten
Randi Stavø, Hamar
Anne Kari Steen, Hamar

Lotteritilsynet er et offentlig kontrollorgan oppnevnt av Kulturdepartementet, som fører tilsyn med at all spillvirksomhet i Norge foregår i samsvar med lovgivning og spilleregler.

ORGANISASJON PR 31.12.2002



ORGANISASJON PR 01.06.03



og vinnertallene er 2 902 618 000

kroner til samfunnsnyttige formål



NORSK TIPPING